

De onafhankelijke klachtencommissie als bedoeld in artikel 10 van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg regio Eindhoven

is inzake de klacht 2021/001 van:

De heer XXXX, geboren XXXX, ten tijde van de klacht verblijvend in De Woenselse Poort, de afdeling Longcare 1D, onderdeel van GGzE,

tot het navolgende oordeel gekomen.

1. Ontstaan en loop van het geding

De klachtencommissie ontving op 4 januari 2021 een klaagschrift, gedateerd op dezelfde datum, van de heer XXXX, hierna te noemen klager.

Klager heeft zich voor het opstellen van zijn klaagschrift laten bijstaan door mevrouw XXXX, Patiëntenvertrouwenspersoon.

De klacht richt volgens het klaagschrift zich tegen mevrouw XXXX, regiebehandelaar en zorgverantwoordelijke van klager.

De klachtencommissie ontving op 6 januari 2021 een verweerschrift, gedateerd eveneens op 6 januari 2021 van verweerster en nadien nog op 20 januari 2021 een aanvullend verweerschrift van mevrouw XXXX.

De klachtencommissie was door de veiligheidsmaatregelen die moesten worden getroffen om de verspreiding van het Coronavirus tegen te gaan niet in de gelegenheid om klachten in fysieke aanwezigheid van klager en verweerder te behandelen. Er zijn daarom twee zittingen gepland via beeldbellen, te weten aanvankelijk op 14 januari 2021 welke zitting werd verplaatst naar 16 februari 2021.

Omdat kort voor de zitting van 16 februari 2021 zijdens verweerster kenbaar werd gemaakt dat het verweerschrift werd ingetrokken en wat verweerster betreft de klacht gegrond kon worden verklaard, is afgezien van een mondelinge behandeling via beeldbellen en zal de klachtencommissie de klacht schriftelijk afdoen.

2. Inhoud van de klacht

De klacht richt zich op de beslissing tot toepassing van dwangbehandeling (verplichte zorg) door het onterecht plaatsen van klager in een kamerprogramma in de periode van 27 december 2020 tot en met 4 januari 2021.

3. Standpunt van de klager

Klager verzoekt de klachtencommissie om zijn klacht gegrond te verklaren. Hij stelt zich op het standpunt dat hij de orde niet verstoord heeft en dat hij juist zelf door een medeclient is lastig gevallen. Hij heeft in zijn ogen niets fout gedaan en vindt dat het toepassen van een kamerprogramma lijkt op discriminatie.

Tenslotte wordt ook om een schadevergoeding verzocht, die echter niet nader wordt geconcretiseerd.

4. Standpunt van de verweerster

Verweerster is blijkens haar verweerschrift van mening dat gelet op de verbale agressie die klager voorafgaande aan de beslissing liet zien en de dreigende situatie op de afdeling, er juist wel reden was om een kamerprogramma toe te passen. Op 27 december 2020 ontstond er een woordenwisseling met een medecliënt waarbij klager fysiek dreigend werd naar die medecliënt. Hij was boos, had een boze blik, een verheven stem en deed negatief geladen uitspraken. Klager zat in fase 3 van zijn signaleringsplan en is naar zijn kamer gebracht. Ook in de eerste dagen daarna bleek klager steeds niet in staat zijn boosheid te bedaren waardoor de veiligheid op de afdeling niet gegarandeerd kon worden. Uiteindelijk op 4 januari 2021 bleek klager in staat om het eerdere incident los te laten en de medecliënt met rust te laten. Na een gesprek tussen klager, de medecliënt, de begeleiding en de behandelaar van klager is de situatie uitgepraat en is het kamerprogramma ook opgeheven.

Verweerster is van mening dat het opgelegde kamerprogramma voorts voldoet aan de vereisten van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en veiligheid.

Daarna heeft XXXX bij de instelling laten weten dat de klacht gegrond kon worden verklaard en er geen mondelinge behandeling behoefde plaats te vinden omdat inmiddels was gebleken dat er voorafgaande aan de beslissing waarbij het kamerprogramma werd opgelegd, geen toetsing van de wilsbekwaamheid van klager had plaats gevonden zoals bedoeld in artikel 8:9 lid 4 WvGGZ.

5. Bevoegdheid klachtencommissie

Klager verblijft op grond van een strafrechtelijke titel (artikel 37 WvS): TBS met dwangverpleging. Op personen die om die reden zijn opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis is op grond van artikel 9:1 van de WvGGZ de klachtprocedure van deze wet van toepassing. Dat betekent dat klager bij de klachtencommissie een klacht zoals omschreven in artikel 10:3 van de WvGGZ kan indienen.

De klachtencommissie voldoet voor wat betreft haar samenstelling aan artikel 10:2 lid 3 van de WvGGZ.

De klachtencommissie heeft vastgesteld dat de klacht die klager naar voren heeft gebracht namelijk over de beslissing tot dwangbehandeling behoort tot de in artikel 10:3 genoemde verplichtingen en beslissingen op grond waarvan een patiënt een klacht kan indienen. Het klachtrecht op grond van de WvGGZ is derhalve van toepassing op de klacht die klager naar voren brengt.

6. Beoordeling

6.1. Formele vereisten

Alvorens de klacht inhoudelijk te beoordelen zal de klachtencommissie beoordelen of aan de formele vereisten die in de WvGGZ worden gesteld is voldaan. Artikel 9.6 van de wet bepaalt dat alvorens over te gaan tot het toepassen van verplichte zorg zulks door een zorgverantwoordelijke aan de geneesheer-directeur en aan de betrokkene dient te worden meegedeeld en dat door de geneesheer-directeur voorts aan een betrokkene kenbaar dient te maken dat tegen de beslissing een klacht kan worden ingediend bij de klachtencommissie.

In dat kader is voorts van belang dat de beslissing voorbereid dient te worden door de zorgverantwoordelijke en dat daarover overleg met de betrokkene dient plaats te vinden alvorens tot het toepassen van verplichte zorg kan worden overgegaan.

In dat kader is tevens van belang dat artikel 8:9 lid 4 van de WvGGZ bepaalt:

Indien verplichte zorg anders dan strekkende tot opname in een accommodatie, op grond van een crisismaatregel, machtiging tot voortzetting van een crisismaatregel of zorgmachtiging wordt toegepast, legt de zorgverantwoordelijke (...) schriftelijk vast in het dossier, bedoeld in artikel 8:4, met vermelding van de datum en het tijdstip, of:

- a. Betrokkene tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake in staat is, en*
- b. Er een acuut levensgevaar dreigt voor betrokkene dan wel er een aanzienlijk risico is voor een ander op levensgevaar, ernstig lichamelijk letsel, ernstige psychische, materiele, immateriële of financiële schade, ernstige verwaarlozing of maatschappelijke teloorgang,*

of om ernstig in zijn ontwikkeling te worden geschaad, dan wel de algemene veiligheid van personen of goederen in gevaar is'

In de uitspraak van de Hoge Raad van 18 december 2020 (ECLI 2020:2096) is overwogen en beslist dat deze beoordeling meer behelst dan louter een registratieverplichting en dient de zorgverantwoordelijke bij elke beslissing tot verplichte zorg op de voet van artikel 8:9 Wvrg die niet strekt tot opname in een accommodatie te onderzoeken of een betrokkene, beoordeeld naar diens gezondheidstoestand op dat moment in staat is tot een redelijke waardering van zijn belangen terzake van de beoogde verplichte zorg.

Tevens dient de zorgverantwoordelijke in dat geval -dus als de betrokkene wilsbekwaam moet worden geacht en als de betrokkene zich verzet- te beoordelen of sprake is van acuut levensgevaar, dan wel voor aanzienlijk risico van anderen, dan wel de algemene veiligheid van personen en goederen in gevaar is.

De klachtencommissie heeft in dat verband niet kunnen vaststellen op welk moment die wilsbekwaamheid is getoetst en gelet op het ingetrokken verweer van verweerster gaat de klachtencommissie er dus van uit dat die toets niet heeft plaats gevonden, nog los van de vraag dat niet duidelijk is in welk verband die wilsbekwaamheid dan mogelijk wel is getoetst.

Nu de klachtencommissie aldus moet vaststellen dat er geen (behoorlijke) toetsing van de wilsbekwaamheid van klager op het moment van de voorgenomen toepassing van de verplichte zorg (en met het oog op die concrete verplichte zorg) heeft plaats gevonden is aan de formele vereiste om tot die toepassing over te gaan niet behoorlijk voldaan. Reeds dat vormvereiste moet leiden tot gegrondverklaring van de klacht.

6.2 Inhoudelijke beoordeling

Nu voor het overige geen mondelinge behandeling heeft plaats gevonden en de standpunten door partijen in het kader daarvan dus ook niet heeft plaats gevonden zal de klachtencommissie zich, onverminderd het feit dat de klachtencommissie de klacht op voormelde formele grond gegrond zal verklaren, niet uitlaten over de inhoud van de klacht.

7. Schadevergoeding

Klager heeft in zijn klachtbrief om een schadevergoeding verzocht. Nu de klacht op formele gronden gegrond zal worden verklaard, zal de klachtencommissie klager in de gelegenheid geven om binnen een week na deze beslissing zijn verzoek om schadevergoeding nader te onderbouwen en kan verweerster daarop vervolgens -ook binnen een week nadien- inhoudelijk reageren.

8. Uitspraak

De klachtencommissie voornoemd:

1. verklaart de klacht van klager over de beslissing tot toepassing van verplichte zorg (kamerprogramma) over de periode van 27 december 2020 tot en met 4 januari 2021 **gegrond**
2. Stelt klager in de gelegenheid om zich uiterlijk op 1 maart 2021 uit te laten over de door hem verzochte schadevergoeding en dat verzoek nader te onderbouwen, waarna verweerster uiterlijk op 8 maart 2021 zich daar eveneens over kan uitlaten.
3. Houdt de beslissing inzake de toekenning van een schadevergoeding aan tot 22 maart 2021

ALDUS gedaan op 22 februari 2021 door de klachtencommissie van de Stichting GGzE te Eindhoven, bestaande uit de heer mr. dr. XXXX, vice-voorzitter, en de leden mw. XXXX, psychiater, en mevrouw XXXX, in tegenwoordigheid van mevrouw XXXX, secretaris.